

# Cultuurscan

## Noord



## Voor #cultuurdichtbij in de wijken van Rotterdam

Grotekerkplein 5  
3011GC Rotterdam  
noord@cultuurconcreet.nl  
010 414 1700 | 06 33 33 31 25  
www.cultuurconcreet.nl



© Cultuur Concreet 2025 | Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Cultuur Concreet vervaelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt. | Ondanks onze zorgvuldigheid kan het voorkomen dat bepaalde informatie niet meer volledig of onjuist is. Kijk voor actuele informatie op onze website.

Fotografie: Ferdows Faghir, Iris van den Broek, Johannes Ode, Annefleur Schut, David Rozing, Inge Drost, Marlo van der Plas, Reems van der Linde, Eric Fecken, Dimitri Hakke, Rotterdam. Make it Happen. en alle lokale culturele initiatiefnemers. Vormgeving: Susan Strampel

## Over Cultuur Concreet

Cultuur Concreet gelooft in de kracht van cultuur dichtbij. Van film in Feijenoord tot poëzie in Pernis: cultuur dichtbij brengt mensen en buurten bij elkaar en draagt bij aan stedelijke vraagstukken zoals veiligheid, eenzaamheid en kansengelijkheid. We willen dat alle Rotterdammers dichtbij huis cultuur beleven. Als enige, onafhankelijke, intermediaire organisatie versterken we al 25 jaar cultuur in de wijken van de stad. We bouwen bruggen tussen de leefwereld van Rotterdammers en de systeemwereld van gemeente en instellingen. Samen met bewoners en lokale makers, die de dynamiek van de buurt als geen ander kennen, realiseren we culturele ideeën – groot én klein. Jaarlijks komen zo ongeveer duizend activiteiten tot stand.

## Wat

- Werken IN de wijk aan passend cultureel aanbod;
- Schakelen NAAR de wijk voor duurzame lokale investering;
- Verzamelen & delen kennis OVER de wijk om deskundigheid te bevorderen.

## Hoe

- Onafhankelijk | Geen eigen aanbod, locatie of deel van de gemeente.
- Dichtbij | Altijd aanwezig in alle veertien gebieden van Rotterdam.
- Persoonlijk | Met oprechte nieuwsgierigheid en betrokkenheid.
- Vertrouwen | We dagen uit, geven ruimte voor groei – inclusief leren van je fouten.

## Voor & met wie

- Bewoners/culturele initiatiefnemers;
- Organisaties/instellingen binnen & buiten culturele sector;
- Beleidsmakers/beslissers binnen & buiten culturele domein.

Cultuur Concreet werkt met honderden Rotterdammers samen. Wij noemen hen lokale culturele initiatiefnemers. Van vertrouwde culturele ankers tot verborgen parels die gekoesterd en versterkt moeten worden, en ruwe diamanten, die ruimte verdienen om te experimenteren en te groeien. Allemaal gedreven mensen die iets willen betekenen voor hun buurt. Vaak niet georganiseerd of verenigd, maar juist zij weten mensen te betrekken die het reguliere cultuuraanbod niet bereikt. Cultuur Concreet ondersteunt deze initiatiefnemers met kennis, netwerk en geld.

- Kennis | De cultuurregisseurs combineert kennis van het gebied en cultuur om initiatiefnemers 1-op-1 te adviseren, aangevuld met ons online platform en kennisbijeenkomsten.
- Netwerk | De cultuurregisseur verbindt partijen en bedenkt culturele oplossingen voor uitdagingen in andere domeinen.
- Geld | De cultuurregisseur zet budget in om culturele activiteiten in de wijk mogelijk te maken die aansluiten bij de behoeften van bewoners.

# Noord

**Noord strekt zich uit van het meestal rustige Blijdorp tot het altijd bruisende Oude Noorden. De ruim 52 duizend inwoners komen uit alle windstreken. Er wonen veel creatieven en je vindt er veel ateliers, galleries, festivals en feesten op de pleinen. Als je door Noord loopt kom je geheid muurschilderingen of kunstwerken tegen. Kortom: er is altijd wel cultuur dichtbij te beleven.**

## Culturele infrastructuur

Initiatiefnemers en locaties en zijn de basis van de culturele infrastructuur. In Noord is er ruimte voor ontwikkeling als het gaat om echt wijkgerichte initiatiefnemers. Ook de spreiding over de wijken kan beter. Er zijn veel locaties met stedelijke programmering gehuisvest in Noord. Ook organisatoren van evenementen en festivals weten de weg naar Noord te vinden. Hun programma is vaak zowel stedelijk als wijkgericht.

### Initiatiefnemers

Voor een stevige culturele infrastructuur zijn initiatiefnemers met voldoende organisatiekracht een randvoorwaarde. Aan deze randvoorwaarde wordt in Noord voldaan. In de wijken Bergpolder, Provenierswijk en Blijdorp is op dit gebied nog wel ruimte voor ontwikkeling. De begeleiding van deze initiatiefnemers is maatwerk. Over het algemeen kan gesteld worden dat de partijen in Noord gemiddelde ondersteuning van de cultuurregisseur nodig hebben. Een groeiend aantal initiatiefnemers meldt zich bij de cultuurregisseur. Hoewel hun ambitie in eerste instantie vaak stedelijk aanbod betreft, kijkt de cultuurregisseur altijd hoe/of deze organisatiekracht voor wijkgericht aanbod kan worden ingezet.

### Locaties

In Noord is er per wijk een groot verschil in de aanwezigheid van voorzieningen. Over het algemeen zijn er voldoende ruimtes beschikbaar voor cultuur in Noord, zowel kleine als middelgrote. Ook zijn er voldoende pleinen om op te programmeren. In Bergpolder is er wel een gebrek aan zowel binnen- als buitenlocaties, ook in Blijdorp is er een gebrek aan binnenlocaties. In Noord is een aantal evenementenlocaties, namelijk het Noordplein, Roel Langerakpark en Vroesenpark. Hiervan is met name het Noordplein ook geschikt voor cultuur dichtbij. Het Vroesenpark en Roel Langerakpark daarentegen liggen meer aan de randen van Noord en zijn te grootschalig voor cultuur dichtbij. De referentiewaarde voor het aantal m² cultuur per inwoner is in Noord 0,23 deze wordt naar onze inschatting behaald. De Ruimtelijke Visie Cultuur geeft aan dat de gemiddelde afstand voor bewoners naar culturele voorzieningen in Noord 1,5 kilometer is; onder het gemiddelde van 2,8 kilometer.

## Cultureel klimaat

De programmering van en het draagvlak voor cultuur zijn de basis van het cultureel klimaat. De bewoners in Noord zijn actief en voor creatieven is Noord een aantrekkelijke plek om te wonen en werken. In alle wijken in Noord is er aanbod: overal zijn er betrokken bewoners die zich voor hun wijk inzetten. In Noord is er ruimte voor ontwikkeling van het cultureel klimaat als het gaat om toegankelijke en laagdrempelige programmering. Noord komt steeds meer in trek voor stedelijke programmering. Het is belangrijk dat de initiatieven die in Noord plaatsvinden wijkgericht blijven.

### Programmering

In Noord worden de meeste doelgroepen goed bediend. Uit LCP data blijkt dat het jongerenbereik achter blijft, maar de cultuurregisseur ziet dat er voldoende andere organisaties zijn die deze jongerenprogrammering aanbieden. Van alle disciplines zijn geschiedenis & erfgoed en mode, design & architectuur ondervertegenwoordigd. Beeldende kunst en podiumkunsten worden in Noord veruit het best vertegenwoordigd. De programmering vindt voornamelijk plaats in de maanden maart t/m juni en september t/m november. De meeste programmering vindt plaats in het Oude Noorden en de Agniesebuurt.

### Draagvlak

Het draagvlak voor cultuur in Noord is over het algemeen hoog. In elke wijkvisie komt cultuur aanbod. De cultuurregisseur ziet nog kansen in het verbinden van cultuur aan het thema veilig om kwetsbare jeugd te ondersteunen. En ook bij het bevorderen van de leefbaarheid van de wijken, door cultuur in te zetten rondom projecten die de wijk schoon, veilig en groen houden, liggen nog kansen. In de wijkakkkoord(en) en/of -visie(s) is er voldoende aandacht voor cultuur dichtbij. De volgende punten worden hierin benoemd:

- Inzetten lokale culturele programmering.
- Promoten en stimuleren plein- en wijkprogrammering.
- Informatiemarkt sport en cultuur organiseren voor heel het gebied Noord.

Cultuur wordt ook binnen andere domeinen ingezet, bijvoorbeeld door de welzijnspartijen om eenzaamheid onder ouderen tegen te gaan. De cultuurregisseur werkt op regelmatige basis samen met: de welzijnsorganisatie SOL en de wijknetwerkers van de verschillende wijken.

## Publiek

Over het algemeen kunnen we stellen dat in heel Noord – met uitzondering van Blijdorp – veel ‘lichte gebruikers’ wonen. Er is een grote aanwezigheid van de Sociale Cultuurhoppers, deze groep is vooral op zoek naar toegankelijke laagdrempelige programmering. Bijvoorbeeld een bandje op het plein, waar geen entree wordt gevraagd; men kan dan op het moment zelf beslissen om deel te nemen. Ontmoeting en gezelligheid zijn belangrijke motieven.

### Behoefte

Uit publieksonderzoek door Cultuur Concreet blijkt dat in Noord behoefte is aan muziek. Daarnaast is de ervaring van de cultuurregisseur dat er ook veel vraag is naar workshops en podiumprogrammering.

### Doelgroepen

Kijkend naar het culturele doelgroepenmodel zijn de doelgroepen Culturele Alleseters, Startende Cultuurspeurders en Sociale Cultuurhoppers oververtegenwoordigd. De doelgroep Culturele Alleseters is in Blijdorp groot. De ‘lichte gebruikers’ in Noord wonen met name in Bergpolder, Provenierswijk (Oost), Agniesebuurt en het Oude Noorden. Op basis van deze gegevens kan er in Noord behoefte zijn aan toegankelijke muziekprogrammering op plekken zoals het Noordplein.

## Kansen & risico’s

Kansen voor cultuur in Noord zijn:

- Meer domein en sector overstijgende samenwerkingen aangaan en opzoeken.
- Actief sturen op aanbod in de wijken waar cultuur achterblijft, mede door initiatieven uit andere wijken hier te laten plaatsvinden.
- Programmering ondersteunen en/of registreren op plekken waar informele cultuur kan plaatsvinden.

Risico’s voor cultuur in Noord zijn:

- De organisatiekracht is niet representatief voor de culturele diversiteit van Noord, hierdoor kun je bepaalde doelgroepen missen in je programmering.
- Het kwijtraken van ankers als gevolg van beperkte modelijkheden om door te groeien naar structurele financiële ondersteuning.
- Het uitdijende centrum met daarmee meer stedelijk gerichte initiatieven en gentrificatie, waardoor er minder plek is voor wijkgerichte initiatieven.

## Ruimtelijke Visie Cultuur

De Ruimtelijke Visie Cultuur van de gemeente Rotterdam laat zien waar kansen en uitdagingen liggen. De prioritaire wijken, met focusgebieden op drie niveaus: Kansen (focusgebieden) zijn er op drie schaalniveaus:

- Stadscentra en ontwikkelgebieden; geen.
- Hotspots; ZOHO – Hofbogenpark – Hofplein.
- Wijken; geen.

Naast deze focuswijken ziet de cultuurregisseur in Noord nog kansen in de wijken Oude Noorden, Provenierswijk, Bergpolder en Agniesebuurt.

## Prioriteiten

De cultuurregisseur richt zich in dit gebied op het uitbouwen van cultuur dichtbij. In de Provenierswijk en Bergpolder moet de cultuurregisseur zich meer richten op ontwikkelen. Cultuur Concreet zet in Noord in op de volgende prioriteiten:

- Focussen op Sociale Cultuurhoppers door meer in te zetten op laagdrempelige programmering.
- Ondersteunen van initiatief dat verschillende groepen verbindt.
- Het aanjagen van programmering in Bergpolder en Provenierswijk.
- De cultuurregisseur geeft – o.b.v. de grote groep creatieven – m.b.t. het LCP budget voorrang aan initiatiefnemers uit de wijk.
- Het professionaliseren van partijen die structureel een beroep op LCP doen om zo financiële ruimte te maken voor vernieuwing.

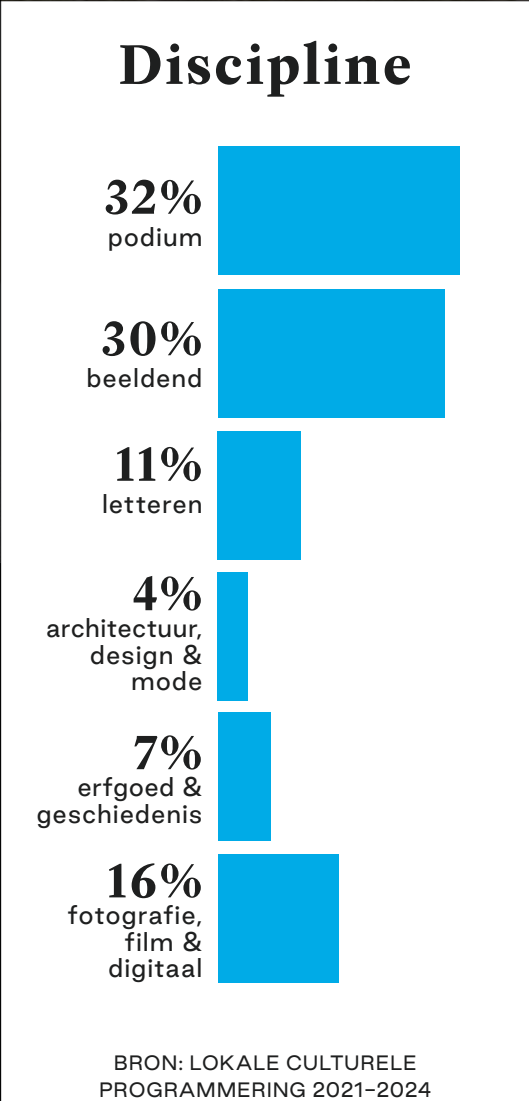
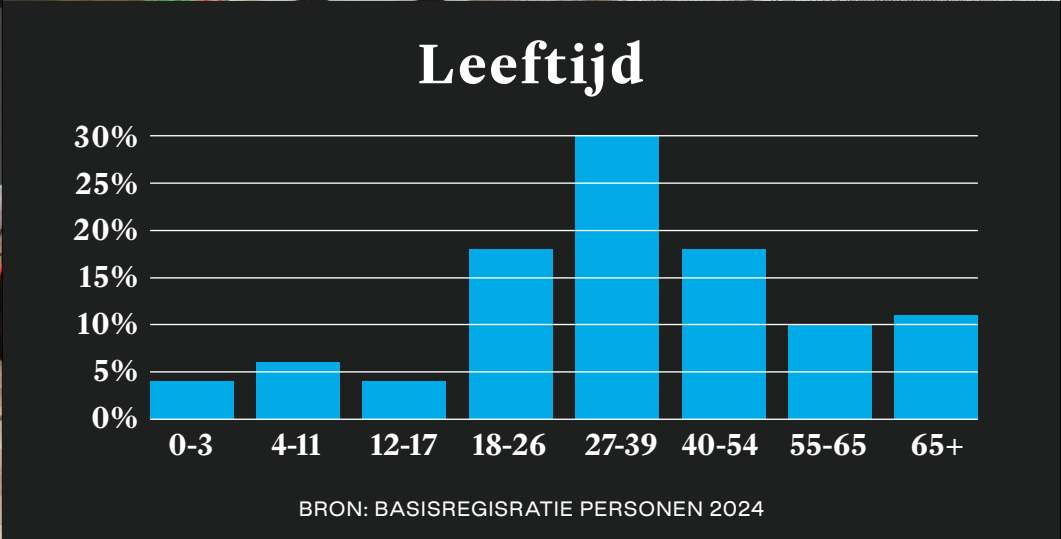
# Cultuurscan

## Noord



“Dankzij de hulp van de culturregisseur voelde ik me veel zelfverzekerder en beter voorbereid, van de budgetaanvraag tot de uitvoering van mijn project.”

– Initiatiefnemer



## Culturele doelgroepen

